VISIE

‘Soja komt niet uit de Amazone’

De bosbranden in de Amazone waren de afgelopen weken volop in het nieuws. Er worden inmiddels miljoenen ingezameld om te blussen en in Nederland is een discussie losgebarsten over de import van soja. ‘Dat gaat de problemen niet oplossen’, zegt Amazone-onderzoeker Bart Kruijt van de leerstoelgroep Water Systems and Global Change Group (WSG).

Geld doneren gaat niet helpen?
‘De Braziliaanse economie is niet sterk, maar als de wil er is, kunnen ze het geld om de branden te blussen ook zelf prima opbrengen. Donaties lossen het daadwerkelijke probleem niet op; dat is een kwestie van politieke keuzes.’

Bolsonaro wees de aangeboden hulp in eerste instantie af.
‘Die discussie gaat over het neokolonialisme. “De rest van de wereld wil bepalen wat er met de Amazone gebeurt.” Daar zijn de Brazillianen allergisch voor. Ze zijn afhoudend richting buitenlandse bemoeienis. Als wij daar bijvoorbeeld een onderzoeksproject doen, gaat dat ook altijd in samenwerking met Braziliaanse wetenschappers.’

Wat is dan een oplossing van dit probleem?
‘Het beleid van vorige Braziliaanse regeringen heeft in de afgelopen vijftien jaar gewerkt. De ontbossing is in die periode flink afgenomen. Bolsonaro straalt echter uit dat hij geen werk wil maken van de bescherming van de Amazone. Er moet worden gezocht naar manieren om de rijkdom van het gebied duurzaam te benutten. Het Amazonewoud produceert zijn eigen regen, legt grote hoeveelheden CO_2 vast en er worden nog steeds nieuwe medicijnen ontdekt. Die kracht kun je gebruiken om de welvaart van lokale gemeenschappen te verbeteren, zodat ze alternatieven hebben voor kappen en branden.’

En moet Nederland de import van soja een halt toeroepen?
‘Bij *Jinek* werd afgelopen week beweerd dat er tientallen voetbalvelden bos per minuut worden gekapt voor sojateelt. Vijftien jaar geleden was dat zo, maar daar is een rem op gezet. Ontbossing gebeurt nu vooral voor veeteelt. Er is wel een link met de soja, omdat veetelers zijn verdreven uit gebieden waar wel soja verbouwd mocht worden. Maar zeggen: je moet geen soja uit Brazilië importeren, dat is niet effectief.’ ® TL